

Den 14. juni 2002 afgav jeg en endelig rapport om min inspektion den 29. oktober 2001 af Arresthuset i Hillerød. I rapporten bad jeg arresthuset og Direktoratet for Kriminalforsorgen om udtalelser mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 9. juli 2002 med bilag fra Arresthuset i Hillerød som blev fremsendt til direktoratet gennem arrestinspektøren samme dag, og en udtalelse af 16. september 2002 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.2. Cellerne

Da flere indsatte anvendte mælke- eller sodavandskasser som ekstra bord, anmodede jeg arresthuset om at oplyse hvorvidt det vil være muligt at udstyre cellerne med et ekstra lille bord som standardudstyr – eller i hvert fald tilbyde et sådant bord til de indsatte som måtte ønske det.

Arresthuset har den 9. september 2002 telefonisk over for direktoratet oplyst at arresthuset efter overvejelse af spørgsmålet om at stille et bord til rådighed har vurderet at en sådan løsning ikke vil være hensigtsmæssig. Arresthuset har herved lagt vægt på at pladsen i cellerne i forvejen er begrænset, og at det af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn er nødvendigt at begrænse møblementets omfang.

Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset anførte.

Med den bemærkning at et lille bord efter min opfattelse vil være at foretrække frem for mælkekasser mv., tager jeg det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2.3.2. Fritidsfaciliteter

Jeg henstillede til arresthuset at opsætte skriftlig vejledning i kondirummet i brugen af multimaskinen såfremt arresthuset fortsat var i besiddelse af vejledningen til multimaskinen eller kunne skaffe den.

Arresthuset har oplyst at vejledninger til multimaskinen er fremskaffet og opsat. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2.3.3. Skolestue og bibliotek

Jeg henstillede til arresthuset at indhente et bogkatalog.

Arresthuset har telefonisk oplyst at arresthuset vil indhente et bogkatalog. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

I anledning af at jeg gik ud fra at den nye husordens manglende oplysning om udlånstider skyldes at de indsatte efter flytning af biblioteket til gangen havde mulighed for at hente en

bog eller et tidsskrift når det passer dem i løbet af dagen og aftenen, har arresthuset oplyst at der igen er indføjet oplysninger om udlånstider i husordenen.

Husordenen (af 9. juli 2002) er samtidig vedlagt. Der er imidlertid ikke oplysning om udlånstider heri. Om bibliotek er det (alene) anført at bøger der lånes via biblioteket, skal afleveres senest to måneder efter modtagelsen.

Jeg beder arresthuset om at oplyse om der vil blive indføjet udlånstider i husordenen.

Ad punkt 2.3.5. Toilet og bad

Jeg anbefalede Arresthuset i Hillerød at erstatte håndsæben og håndklæderne med henholdsvis flydende håndsæbe og papirhåndklæder eller andet. Jeg bad arresthuset om at underrette mig om hvad min anbefaling gav anledning til.

Arresthuset har af hensyn til eventuelle konsekvenser forelagt spørgsmålet om brug af flydende sæbe og papirhåndklæder for direktoratet.

Direktoratet har oplyst at direktoratet ved brev af 20. august 2002 som direktoratet har vedlagt kopi af, har henstillet til arrestinspektøren at min anbefaling om anvendelse af flydende håndsæbe og engangshåndklæder eller håndklæderuller efterkommes.

Jeg tager det oplyste til efterretning og går ud fra at henstillingen er efterkommet.

Arresthuset oplyste i øvrigt at arresthuset har opsat renevæske samt information i brugen heraf på toiletterne. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.7. Gårdtursarealer

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om murene i gårdene var blevet malet. Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse om eventuelle planer for istandsættelse af gulvene.

Arresthuset har den 19. august 2002 telefonisk over for direktoratet oplyst at gårdtursarealerne nu er malet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I udtalelsen af 9. juli 2002 har arresthuset oplyst at renovering af gulvene ville blive rejst over for direktoratet da dette er at betragte som en byggesag som arresthuset ikke selv kan sætte i gang.

Direktoratet har i sin udtalelse oplyst at der endnu ikke er modtaget ansøgning om særbevilning til renovering af gulvbelægning i gårdtursarealerne. Som følge af kriminalforsorgens øjeblikkelige økonomiske situation i 2002 er der alene mulighed for at iværksætte projekter, som af sikkerheds- eller bygningsmæssige grunde må betegnes som uopsættelige. På denne baggrund vil projektet efter modtagelse af en eventuel ansøgning fra arresthuset blive optaget på venteliste med henblik på prioritering af de økonomiske midler i 2003.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad direktoratet om at oplyse hvad der videre skete vedrørende spørgsmålet om kontakt til kunstnere med henblik på udsmykning af gårdene. Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse om resultatet af arresthusets overvejelser om at inddrage de indsatte i renovering af cellegårdene. Begge spørgsmål fremgik af rapporten fra juli 1998 fra direktoratets inspektion af arresthuset.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om at overveje på ny at møblere gårdene, og jeg bad om underretning om resultatet af disse overvejelser.

For så vidt angår spørgsmålet om kunstnerbistand til udsmykning af gårde, har direktoratet oplyst at der ikke har været taget kontakt til lokale kunstnere i forbindelse med renoveringsarbejdet på gårdtursarealet.

Jeg har noteret mig at direktoratet ikke har foranlediget den kontakt til lokale kunstnere som direktoratet ifølge sin rapport af juni 1998 ville foranledige. Bl.a. fordi murene i gårdene nu er malet, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

For så vidt angår spørgsmålet om møbler til opsætning i cellegården, har arresthuset oplyst at der fra Statsfængslet i Horserød er bestilt to faste borde med bænke til opsætning under de overdækkede dele af cellegården. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning (og går ud fra at borde-/bænkesættene er modtaget).

Arresthuset har ikke svaret på min anmodning om oplysninger om resultatet af arresthusets overvejelser om at inddrage de indsatte i renovering af cellegårdene (maling og udsmykning).

Da murene i gårdene nu er malet, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold ud over at bemærke at jeg går ud fra at det ved fremtidige istandsættelser af gårdtursarealet (også) vil blive overvejet at inddrage de indsatte i arbejdet hermed, herunder i en eventuel udsmykning af murene.

Ad punkt 2.4.10. Personalerum mv.

Jeg anmodede om underretning om resultatet af en ansøgning som arresthuset havde indgivet til direktoratet om forbedring af alarmanlægget.

Arresthuset har henvist til direktoratets breve af 16. april og 28. juli 2002 (sidstnævnte er ikke dateret, men datoen er oplyst af direktoratet). Det fremgår heraf at der på grund af den økonomiske situation ikke vil blive taget stilling til ansøgninger om særbevillinger før i 2003. Direktoratet har supplerende oplyst at projektet er optaget på venteliste med henblik på prioritering af de økonomiske midler i 2003.

Jeg her noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.1. Arbejde

Jeg anmodede arresthuset om at orientere mig om udfaldet af et møde med regionsværkme-steren – mødet skulle efter planen finde sted den 15. november 2001 – og herunder oplyse hvorvidt der nu er flere arbejdstilbud til de indsatte end pakning af (fyrfads)lys og samling af rawlplugs.

Arresthuset har oplyst at mødet den 15. november 2001 blev aflyst. Der har ikke efterfølgen-
de været aftalt en ny mødedato idet der ikke for tiden er ansat en regionsværkmester.

Direktoratet har supplerende oplyst at stillingen som regionsværkmester har været ledig fra den 1. juni 2002 og forventedes besat snarest idet ansøgningsfristen udløb primo juli 2002.

Direktoratet har endvidere oplyst at ansvaret for beskæftigelse af de indsatte i kriminalfor-sorgens institutioner påhviler institutionens leder og ikke regionsværkme-steren, og at denne

pligt ikke indebærer et krav om at der skal kunne tilbydes bestemte typer af beskæftigelse, eller om at kunne tilbyde for eksempel et bestemt udbud af arbejdsopgaver.

Direktoratet har tillige oplyst at direktoratet i brevet af 20. august 2002 har henstillet til arrestinspektøren at arresthuset bestræber sig på at skaffe et bredere udbud af arbejdsopgaver (ud over pakning af rawlplugs og fyrfadslys), og at det tidligere aftalte, men aflyste møde, afholdes snarest muligt efter at arresthuset fra direktoratet har modtaget meddelelse om at den ledige regionsværkmesterstilling er besat.

Det fremgår af dette brev at direktoratet har bedt om at blive holdt orienteret om resultatet af arresthusets bestræbelser, herunder navnlig om udfaldet af mødet.

Jeg er opmærksom på at ansvaret for beskæftigelse af de indsatte i kriminalforsorgens institutioner ikke indebærer et krav om at der skal kunne tilbydes bestemte typer af beskæftigelse eller om at kunne tilbyde for eksempel et bestemt udbud af arbejdsopgaver. Men som også påpeget af Torturkomitéen både ved komitéens forrige og seneste besøg i Danmark, er det vigtigt at alle indsatte, herunder varetægtsarrestanter, har mulighed for at være beskæftiget bl.a. med meningsfyldt (erhvervsfagligt) arbejde. Jeg tager til efterretning at direktoratet har henstillet til arresthuset at bestræbe sig på at skaffe et bredere udbud af arbejdsopgaver.

Jeg tager også til efterretning at direktoratet har henstillet at der snarest muligt afholdes møde med den nye regionsværkmester.

Når direktoratet har modtaget underretning fra arresthuset, beder jeg direktoratet om også at underrette mig. Det bemærkes at jeg går ud fra at stillingen som regionsværkmester nu er besat.

Jeg bad under dette punkt tillige arresthuset om at oplyse hvorfor der normalt arbejder færre indsatte i værkstedet end der er plads til. Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse hvorvidt arresthuset fremover vil være indstillet på at beskæftige flere indsatte i værkstedet.

Arresthuset har oplyst at arresthuset af sikkerhedsmæssige grunde har valgt ikke at beskæftige flere end fire indsatte ad gangen i værkstedet. Dette skyldes blandt andet værkstedets placering i forhold til vagtstuen.

Direktoratet har anført følgende:

”...

Direktoratet finder principielt, at det bør tilstræbes at udnytte kapaciteten i arresthusets værksted i videst mulige omfang, og at særlige hensyn, herunder af sikkerhedsmæssig karakter kun i særlige tilfælde bør kunne begrunde fravigelser af dette udgangspunkt.

Direktoratet er dog samtidig opmærksom på, at ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn nødvendigvis i visse tilfælde må sætte grænser for omfanget af fællesskab.

Direktoratet finder herefter ikke anledning til at kritisere arrestinspektørens beslutning om, af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn sammenholdt med de lokalemæssige forhold i arresthuset, at begrænse antallet af samtidigt beskæftigede indsatte i arresthusets værksted til fire. Direktoratet har dog henstillet til arrestinspektøren, at det løbende konkret vurderes, om arresthusets regel om maksimalt at beskæftige 4 indsatte i værkstedet på samme tid kan fraviges.

Direktoratet finder det videre væsentligt at sikre, at så mange forskellige indsatte som muligt kan få adgang til beskæftigelse i arresthusets værksted. Direktoratet har på denne baggrund anmodet arrestinspektøren om at overveje, om det for eksempel gennem indførelse af rotationsordninger eller lignende blandt de indsatte vil være muligt at tilsikre, at dette mål kan tilgodeses.

Direktoratet har bedt arrestinspektøren om underretning om resultatet af disse overvejelser.”

Jeg tager det oplyste til efterretning og går ud fra at arresthuset herefter løbende konkret vurderer om der kan være flere end fire indsatte beskæftiget ad gangen i værkstedet.

Jeg beder direktoratet om at underrette mig når direktoratet har fået underretning fra arresthuset om resultatet af overvejelserne om indførelse af en rotationsordning eller lignende.

Jeg bad tillige arresthuset om en udtalelse vedrørende to andre forhold som en indsat havde anført (om at værkmeesteren udvælger de indsatte som han helst vil have til at arbejde på værkstedet, og om det er korrekt at det ikke er muligt at samle rawlplugs i værkstedet).

Arresthuset har oplyst at udvælgelsen af de indsatte der skal arbejde på værkstedet, bliver drøftet på formiddagsmøderne og således er en fælles beslutning, der ikke kun træffes af værkmeesteren. Det er ikke korrekt at værkmeesteren vælger de indsatte ud som han helst vil have til at arbejde på værkstedet. Ved udvælgelsen bliver der taget hensyn til den indsatte's kriminalitet og risikoen for forsøg på undvigelse.

Arresthuset har videre oplyst at rawlplugs naturligvis kan samles på værkstedet, men at arresthuset som nævnt af sikkerhedsmæssige grunde normalt ikke ønsker at beskæftige flere end fire indsatte på værkstedet ad gangen.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets udtalelse.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 3.3. Undervisning

Jeg bad arresthuset om at oplyse om det fortsat forholder sig sådan at der kun rejses få uddannelsessager som det var tilfældet ved direktoratets inspektion, jf. direktoratets inspektionsrapport.

Arresthuset har oplyst at det fortsat forholder sig sådan.

Direktoratet går ud fra at de få uddannelsessager der rejses, skyldes den belægningsmæssige sammensætning, og direktoratet har ud fra denne antagelse ingen bemærkninger hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning, herunder direktoratets antagelse med hensyn til årsagen til de få sager.

Ad punkt 4. Lægebetjening mv.

Jeg udtalte at jeg gik ud fra at nøglen til skabet med lægejournaler i Arresthuset i Hillerød opbevares således at den alene er tilgængelig for det personale der fungerer som lægens medhjælp, og at arrestforvareren ville foranledige at der blev udfærdiget en skriftlig aftale mellem lægen og arresthuset hvori lægen angiver retningslinjer for journaladgangen.

Blandt det materiale som jeg har modtaget fra arresthuset sammen med udtalelsen af 9. juli 2002, er en erklæring af 1. juli 2002 fra arresthusets læge. Lægen anfører heri at lægen og personalet har adgang til lægejournalerne, og at de indsatte ved første samtale med lægen bliver orienteret om denne fremgangsmåde og afgiver et skriftligt samtykke til lægen.

Da lægens erklæring ikke er en egentlig skriftlig aftale hvori lægen angiver retningslinjer for journaladgangen for arresthusets personale, går jeg (fortsat) ud fra at arresthuset vil foranledige at der udfærdiges en sådan aftale.

Idet jeg går ud fra at de indsatte giver samtykke på en standardblanket, beder jeg om kopi heraf. Jeg beder samtidig direktoratet om en udtalelse vedrørende fremgangsmåden med indhentelse af et (generelt) samtykke fra de indsatte ved første lægesamtale.

Ad punkt 6.3. Fjernsyn

Jeg tilkendegav under inspektionen at arresthusets opkrævning af kanalafgiften (på 5 kr. om ugen) i tilslutning til tv-afgiften indebærer at arresthuset reelt opkræver mere end det maksi-

mumsbeløb som direktoratet har fastsat for leje af tv (5 kr. om dagen). Inden jeg tog endeligt stilling til opkrævningen af kanalafgiften, bad jeg direktoratet om en udtalelse herom.

Direktoratet har udtalt at direktoratet er enig med mig i at opkrævning af kanalafgifter ved siden af tv-lejen på 5 kr. om dagen indebærer at der reelt indkræves et større beløb end det af direktoratet fastsatte. I det tidligere nævnte brev af 20. august 2002 har direktoratet orienteret arrestinspektøren om sin opfattelse og bedt arrestinspektøren om at sikre at de af direktoratet udsendte retningslinjer vedrørende leje af tv følges.

Jeg tager det oplyste til efterretning og går ud fra at der herefter ikke længere opkræves kanalafgift samt at oplysningen herom i husordenen (af 9. juli 2002) udelades.

Jeg anmodede om underretning om resultatet af en ansøgning som politimesteren i brev af 6. juni 2002 havde oplyst at arresthuset havde indgivet til direktoratet om en ekstra bevilling med henblik på indgåelse af en aftale om tilslutning til hybridnettet.

Arresthuset har i udtalelsen af 9. juli 2002 oplyst at der er indlagt kabel-tv den 15. juni 2002, og at direktoratet har udmeldt en bevilling på 43.000 kr. Det fremgår af direktoratets brev af 20. august 2002 til arresthuset at denne bevilling er udmeldt (den 28. juni 2002) efter en ansøgning den 31. maj 2002 fra arresthuset.

Arresthuset har således fået imødekommet sin ansøgning om en ekstrabevilling.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 6.4. Køleskabe

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvor meget plads de indsatte råder over i det køleskab som de må benytte, og om de indsatte er orienteret om muligheden for at benytte det.

Arresthuset har oplyst at de indsatte kan råde over den plads der er nødvendig. Skulle det knibe med pladsen i det ene køleskab, bliver der gjort plads til deres ting i køkkenets andet køleskab.

Arresthuset har videre oplyst, at de indsatte ved indsættelsessamtalen bliver orienteret om muligheden for at bruge køleskabet i køkkenet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 6.5. Fællesskab

Jeg orienterede Arresthuset i Hillerød om at jeg var bekendt med den sag om fællesskab i arresthusene som på dette tidspunkt verserede i direktoratet, der ville udsende en ny bekendtgørelse om indsattes adgang til fællesskab med andre indsatte i kriminalforsorgens institutioner.

Direktoratet har nu udsendt en ny bekendtgørelse om fællesskab (nr. 573 af 5. juli 2002), og direktoratet har samtidig udsendt en vejledning herom (nr. 71 af samme dato).

Efter den nye fællesskabsbekendtgørelse – hvori der som nyt kapitel er indsat et kapitel (kapitel 4) med særlige regler om fællesskab i arresthusene – skal arresthusene udfærdige regler om nærmere angivne forhold som skal fremgå af husordenen, og reglerne skal indsendes til direktoratet, jf. bekendtgørelsens § 18. Indsendelse sker med henblik på direktoratets godkendelse, og baggrunden for bestemmelsen er at direktoratet ønsker at følge området meget nøje, jf. direktoratets følgebrev af 16. juli 2002 hvormed reglerne blev sendt ud til kriminalforsorgens institutioner. Det anføres heri at det er hensigten at godkendelsesproceduren skal ”medvirke til at sikre, at der under hensyntagen til de ordens- og sikkerhedsmæssige forhold i

videst muligt omfang etableres fællesskab, og at der ikke eksisterer ubegrundede forskelle i arresthusenes regimer for fællesskab”.

Det fremgår af et brev af 9. oktober 2002 som jeg har modtaget fra direktoratet i en anden (inspektions)sag, at direktoratet samlet vil gennemgå alle arresthusenes retningslinjer for fællesskab i lyset af de nye regler om fællesskab i arresthusene og sammenholde dem med henblik på at der ikke findes ubegrundede forskelle i arresthusenes regimer for fællesskab. Direktoratet har endnu ikke modtaget alle lokale retningslinjer, men er i færd med at rykke de arresthuse der endnu ikke har indsendt deres retningslinjer. Da både bygnings-, sikkerheds- og regimemæssige aspekter skal inddrages i godkendelsesproceduren, involverer det flere kontorer i direktoratet. Direktoratet forventer at have godkendt arresthusenes regler inden for ca. 2 måneder (fra den 9. oktober 2002).

Jeg beder direktoratet om at oplyse hvad Arresthuset i Hillerøds regler giver direktoratet anledning til.

I Arresthuset i Hillerød foregår cellefællesskab, som nævnt i den endelige rapport, for låst dør.

Til orientering kan jeg oplyse at jeg i forbindelse med min opfølgingsinspektion af Arresthuset i Vordingborg har bedt direktoratet om en udtalelse vedrørende forståelsen af § 4, stk. 2, i den nye fællesskabsbekendtgørelse. Efter denne bestemmelse kan arresthusene ”låse indsatte egne opholdsrum hele døgnet, jf. dog §§ 9-18” (som er alle bestemmelserne i kapitel 4 om fællesskab i arresthusene). Jeg har henvist til at det hverken i bekendtgørelsen eller vejledningen hertil er anført at cellefællesskab skal foregå for låst dør, og at det med anvendelse af formuleringen ”jf. dog §§ 9-18” som blandt andet omfatter § 15 om cellefællesskab, tværtimod synes at være forudsat at cellefællesskab ikke skal foregå for låst dør. Jeg har i parentes bemærket at det forhold at dørene er ulåste ikke behøver ikke at være ensbetydende med at de indsatte kan forlade cellen når de har lyst.

Ad punkt 6.6. De indsattes kontakt med omverdenen, herunder besøg og telefonsamtaler

Jeg henstillede til arresthuset at revidere besøgsblanketten for så vidt angik den klagevejledning som er angivet i besøgsblanketten, og jeg bad om underretning når det var sket ved fremsendelse af den reviderede blanket.

Arresthuset har oplyst at besøgsblanketten er blevet revideret og har vedlagt et eksemplar heraf. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager til efterretning at der nu i blanketten gives klagevejledning direkte til direktoratet.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om der (nu) var fastsat lokale regler om den praktiske gennemførelse af de indsattes ret til at føre telefonsamtaler, jf. bemyndigelsen hertil i telefonbekendtgørelsens § 4, stk. 2. I bekræftende fald bad jeg om at modtage et eksemplar af disse regler.

Da det der var angivet i husordenen om telefonering ikke svarede til de gældende regler og praksis i arresthuset, henstillede jeg endvidere til arresthuset at give en mere præcis beskrivelse af mulighederne for telefonering – også selv om der skulle være fastsat nærmere regler herom. Jeg bad om underretning når denne præcisering var sket.

Arresthuset har oplyst at husordenen, for så vidt angår punktet om telefonsamtaler, nu er ændret. Direktoratet har henholdt sig hertil.

I husordenen er det nu anført at indsatte der ikke har besøgs- og brevkontrol, kan modtage og foretage telefonopkald efter straffuldbyrdelsesloven i tidsrummet fra kl. 8.00 til 21.00. Henvendelse om brug af telefonen skal rettes til personalet.

Jeg tager til efterretning at husordenen er revideret med hensyn til spørgsmålet om telefonering.

Arresthuset har ikke svaret på om der ved siden af husordenen er fastsat (egentlige) lokale regler om den praktiske gennemførelse af de indsattes ret til at føre telefonsamtaler, jf. be- myndigelsen hertil i telefonbekendtgørelsens § 4, stk. 2. Jeg går ud fra at det ikke er tilfældet.

Hvis min antagelse er forkert, beder jeg arresthuset om at meddele mig det og vedlægge kopi af reglerne.

Ad punkt 6.7. Talsmandsordning

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om der nu var fastsat regler for valg af talsmand, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 1, herunder vedrørende kontrol med valget af talsmand, jf. § 8, stk. 1, nr. 4) in fine, og om hvem drøftelserne skal finde sted med, jf. § 8, stk. 1, nr. 6.

Arresthuset har oplyst at reglerne for talsmandsordningen er indarbejdet i den reviderede husorden.

Det fremgår heraf at der vælges en talsmand pr. etage/afdeling, og at der afholdes eventuelt nyvalg til talsmand den første onsdag i hvert kvartal. Det fremgår endvidere at valgene til talsmand foregår hemmeligt og skriftligt, og at der afholdes kvartalsvise drøftelser med talsmændene eller efter behov.

Det fremgår ikke af husordenen hvorledes kontrollen med valget af talsmand skal foregå, jf. § 8, stk. 1, nr. 4) in fine, og heller ikke hvem drøftelserne skal finde sted med, jf. § 8, stk. 1, nr. 6.

Direktoratet har udtalt at direktoratet vil tilkendegive dette over for arresthuset og anmode om at dette medtages i husordenen.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Det er i husordenen anført at den organisatoriske kontakt med ledelsen i tilfælde af at der ikke vælges en talsmand skal ske via anmodningsseddel fra den enkelte indsatte.

Af talsmandsbekendtgørelsens § 2, stk. 2, fremgår det at institutionen når særlige omstændigheder taler for det, skal tage initiativ til drøftelser med alle de indsatte eller med grupper af indsatte hvis de indsatte ikke har valgt talsmand. Hvis de indsatte ikke har valgt talsmand, skal drøftelser med institutionen kunne komme i stand på de indsattes initiativ, jf. § 3.

Jeg går ud fra at arresthuset er opmærksom på denne bestemmelse. Da det anførte i husordenen kan læses sådan at der i tilfælde af at der ikke er nogen talsmand, ikke vil kunne ske drøftelser med alle de indsatte eller grupper heraf, går jeg ud fra at arresthuset vil overveje at ændre formuleringen.

Ad punkt 6.8. Avishold

Arresthuset holder ikke en daglig avis, men de indsatte kan selv købe avis.

Jeg henstillede til arresthuset at stille gratis avis til rådighed – udover lokalavisen. Jeg henviste til at direktoratet i en konkret sag under henvisning til § 16, stk. 1, i den tidligere gældende bekendtgørelse om fuldbyrdelse af straf og til straffuldbyrdelseslovens § 58, havde udtalt at de indsatte (afsonere) skal have stillet gratis avis til rådighed. Jeg gik ud fra at det samme gjaldt for varetægtsarrestanter og henviste til at der er en tilsvarende bestemmelse for varetægtsarrestanters vedkommende i § 15, stk. 1, i bekendtgørelsen om ophold i varetægtsfængsel.

Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arresthuset har i udtalelsen af 9. juli 2002 oplyst at arresthuset vil undersøge mulighederne for gratis avis. Arresthuset anfører dog samtidig at arresthuset er nødsaget til at tage hensyn til eventuelle udgifter som en sådan avis vil give anledning til.

Direktoratet har udtalt følgende:

”Det fremgår af § 58, stk. 1 i straffuldbyrdelsesloven, at de indsatte skal have mulighed for at holde sig orienteret ved avislæsning og gennem radio- og fjernsynsudsendelser mv.

For varetægtsarrestanter gælder det, at de i fritiden skal have passende mulighed for at holde sig orienteret ved f.eks. avislæsning eller radio- og fjernsynsudsendelser jf. § 15, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 491 af 12. september 1978 om ophold i varetægtsfængsel.

Det er ved reglerne for afsonere forudsat, at institutionen har en pligt til at stille aviser gratis til rådighed for de indsatte ved eksempelvis at abonnere på en eller flere aviser til brug i hver afdeling.

Direktoratet finder uanset formuleringen af varetægtsbekendtgørelsen, at varetægtsarrestanter bør have adgang til gratis avis på samme måde, som afsonere har det jf. straffuldbyrdelseslovens § 58.

Direktoratet har d.d. meddelt arresthuset dette.”

Jeg tager det oplyste til efterretning og går ud fra at arresthuset nu stiller gratis avis til rådighed for de indsatte. Til orientering kan jeg oplyse at jeg ved min opfølgingsinspektion af Arresthuset i Vordingborg der (alene) har Kristeligt Dagblad, fik oplyst at alle kriminalforsorgens institutioner gratis får (eller kan få) denne avis. (Jeg har bedt dette arresthus om at oplyse om det har været overvejet at holde en anden avis som supplement hertil).

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvorledes arresthuset havde forholdt sig eller ville forholde sig i forhold til straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3, hvorefter udenlandske indsatte så vidt muligt bør have adgang til aviser, tidsskrifter, bøger mv. på deres eget sprog.

Arresthuset har oplyst at biblioteket skaffer bøger og tidsskrifter til de udenlandske indsatte i det omfang det kan lade sig gøre. De udenlandske indsatte har på lige fod med de andre indsatte mulighed for at købe avis. I forlængelse heraf har arresthuset den 18. juli 2002 over for direktoratet telefonisk oplyst at arresthuset har indsatte med meget forskellige nationale tilhørsforhold. Såfremt en udenlandsk indsat beder om en avis, kontakter arresthuset biblioteket for at skaffe en avis på den indsattes eget sprog. Såfremt dette ikke kan lade sig gøre, forsøger arresten at skaffe en avis på et andet sprog - typisk et af hovedsprogene engelsk, fransk eller tysk - som den indsatte forstår.

Arresthuset har endvidere oplyst at arresthuset ved næstkommende møde med biblioteket vil forsøge at etablere en ordning hvor der dagligt leveres i hvert fald én engelsk avis til arresthuset. Arresthuset overvejer endvidere muligheden for at modtage gratisavisen URBAN som udkommer på engelsk.

Direktoratet har udtalt følgende:

”Som nævnt ovenfor er spørgsmålet om aviser reguleret i straffuldbyrdelseslovens § 58. For så vidt angår udenlandske indsatte fremgår det af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 58, at formålet med bestemmelsen er at understrege, at det for udenlandske indsatte er af væsentlig betydning at kunne holde sig orienteret om samfundsforhold i deres eget land og på deres eget sprog. Med formuleringen "så vidt muligt" i straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3, er det forudsat, at der er økonomiske grænser for institutionens pligt til at gennemføre denne ret.

I 2001 udgjorde andelen af udenlandske indsatte i arresthuset i Hillerød 23,7 %. Til sammenligning udgør andelen af udenlandske indsatte i alle landets arresthuse i gennemsnit 13,9 %. På baggrund heraf, og under hensyn til at arresthuset har indsatte af meget forskellige nationaliteter, er det direktoratets opfattelse, at der skal findes 2-3 aviser på hovedsprogene engelsk, fransk eller tysk i arresthuset. Direktoratet tager til efterretning, at arresthuset i stedet for at abonnere på udenlandske aviser forsøger at etablere en ordning med det lokale bibliotek om levering af aviser på hovedsprogene.

Direktoratet har bedt arresthuset om en orientering om resultatet af mødet med biblioteket.”

Jeg tager det oplyste til efterretning og beder direktoratet om at underrette mig når direktoratet har modtaget underretning fra arresthuset om resultatet af mødet med biblioteket.

For så vidt angår adgangen til bøger på fremmedsprog har jeg noteret mig at der rettes henvendelse til biblioteket vedrørende ønsker fra de indsatte herom. Jeg beder arresthuset om at oplyse om der blandt bøgerne i arresthusets bogsamling, er bøger på fremmedsprog.

Ad punkt 6.12. El-artikler mv.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om arresthuset havde fastsat nærmere regler efter genstandsbekendtgørelsens § 3 om udlevering af indsattes egne genstande. I bekræftende fald bad jeg arresthuset om at sende mig et eksemplar af disse regler.

Arresthuset har oplyst at husordenen er revideret for så vidt angår afsnittet om hvilke elektriske artikler der kan indføres i arresten. Direktoratet har henholdt sig hertil.

I husordenen er der et afsnit om egne effekter der omfatter andet end elektriske artikler. Det er anført at der under henvisning til orden, sikkerhed og pladsforholdene i arresthuset ”fastsættes følgende regler for udlevering af egne effekter”. Arresthuset har således i husordenen (men ikke i øvrigt) fastsat regler om udlevering af egne effekter.

I pkt. 8 i vejledningen til genstandsbekendtgørelsen er det anført at de regler som institutionens leder skal fastsætte efter § 3, bl.a. bør indeholde retningslinjer om udlevering af nærmere angivne genstande som er opremset i underpunkter. Arresthuset har i husordenen fastsat regler om flere, men ikke alle, af de nævnte forhold. Reglen i nr. 1 i husordenen om udlevering af elektriske artikler omfatter flere af de forhold der er nævnt under vejledningens pkt. 8, men ikke dem alle.

Bortset fra at henlede arresthusets opmærksomhed herpå, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 6.13. Information af indsatte

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om den nye husorden var oversat til engelsk og eventuelt til andre sprog.

Arresthuset har oplyst at arresthuset vil tage kontakt til direktoratet med henblik på råd og vejledning om oversættelse af den reviderede husorden til engelsk. Såfremt der måtte blive behov herfor på et senere tidspunkt, kan det overvejes om husordenen skal oversættes til andre sprog.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets oplysninger.

Jeg tager til efterretning at arresthuset – som jeg forstår det – vil foranledige at husordenen oversættes i hvert fald til engelsk. Med den bemærkning at jeg går ud fra at det i arresthusets overvejelser om oversættelse af husordenen til andre sprog vil indgå at arresthuset har indsatte af meget forskellige nationaliteter, jf. pkt. 6.8, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 8.2.1. Forhørsceanbringelse

Der skete forhørsceanbringelse i en sag (rapport af 2. august 2001). Den indsatte blev ikke ikendt nogen disciplinærstraf, men sagen blev overgivet til politiet.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvorvidt det på tidspunktet for forhørsceanbringelsen blev lagt til grund at den indsatte ville få en disciplinærstraf i form af strafcelle, og i givet fald hvorfor det ikke skete. Såfremt sagen var behandlet i overensstemmelse med en fast praksis, bad jeg om oplysning herom.

Jeg bad tillige arresthuset om at oplyse hvilke(n) undersøgelse(r) der nødvendiggjorde en forhørsceanbringelse i sagen, jf. betingelsen herom i straffuldbyrdelseslovens § 71, stk. 1.

Jeg bad videre arresthuset om at oplyse hvem der traf afgørelse om forhørsceanbringelse, og hvis afgørelsen blev truffet af en anden end den der var kompetent hertil, bad jeg endvidere arresthuset om at oplyse om, og i givet fald hvornår, der skete underretning af den kompetente person. Jeg bad endvidere om en udtalelse om overholdelsen af bekendtgørelsens § 3, stk. 3 (om orientering af den indsatte om begrundelsen for forhørsceanbringelsen og adgangen til at udtale sig), i sagen. Hvis der forelå notater vedrørende disse spørgsmål, bad jeg om kopi heraf.

Arresthuset har oplyst at arresthuset af hensyn sagens karakter (fund af 17,2 g hash) anså det for relevant at anbringe den pågældende i forhørscele indtil sagen forelå yderligere oplyst.

Arresthuset har desuden oplyst at arresthuset ikke benytter ”forhørsceanbringelse medmindre man har i sinde at følge op med en disciplinærstraf”. Direktoratet har oplyst at direktoratet går ud fra at det herved yderligere er en forudsætning at den begrundede mistanke angår en bestemmelse der må antages at medføre ikendelse af strafcelle.

Arresthuset har endvidere oplyst at når sager bliver overgivet til politiet til videre strafforfølgelse, er det praksis at undlade at ikende disciplinærstraf. Arresthuset har vedlagt rapport hvoraf det fremgår at sagen blev overgivet med henblik på politianmeldelse. Rapporten har en påtegning ”Rapport + hash afleveret til krim. pol 2/8-01.” Det fremgår af en blanket af 2. august 2001 at den indsatte ved sin underskrift har erkendt forseelsen.

Arresthuset har videre oplyst at afgørelsen om anbringelse i forhørscele i arrestforvarerens fravær er truffet af det tjenestegørende personale, og at arrestforvareren er orienteret herom den følgende dag. Arresthuset har henvist til en sagsfordelingsmeddelelse III, A 4 for så vidt angår de nugældende regler. Jeg henviser herom til det nedenfor anførte.

Med hensyn til underretning af den indsatte har arresthuset oplyst at de indsatte altid mundtligt bliver gjort bekendt med grunden til forhørsceanbringelsen.

Arresthuset har endelig beklaget at sagen ikke foreligger yderligere oplyst. Arresthuset har således ikke kunnet besvare alle mine spørgsmål vedrørende den konkrete sag.

Arresthuset har for det første ikke kunnet svare på om det i det konkrete tilfælde blev lagt til grund at der ville ske disciplinærstraf, men har alene generelt oplyst at arresthuset ”ikke benytter forhørsceanbringelse medmindre man har i sinde at følge op med en disciplinærstraf”. Jeg går ud fra at det anførte skal forstås sådan at der ikke sker forhørsceanbringelse medmindre det ved denne anbringelse lægges til grund at der vil ske straffecellleanbringelse for forholdet.

Arresthuset har samtidig oplyst at det er arresthusets praksis at undlade at ikende disciplinærstraf ”når sager bliver overgivet til politiet til videre strafforfølgelse”. Jeg forstår at det er normal praksis at overgive sager om besiddelse af hash i et omfang som der var tale om i det konkrete tilfælde, til politiet.

Jeg må herefter lægge til grund at det ikke i det konkrete tilfælde blev lagt til grund – eller i hvert fald ikke burde have været lagt til grund – at der ville ske straffecellleanbringelse. Jeg henviser i øvrigt til direktoratets udtalelse i citatet nedenfor og mine bemærkninger i forlængelse heraf.

Dernæst har arresthuset ikke svaret på mit spørgsmål om hvilke undersøgelser der var nødvendige i sagen, men alene anført at arresthuset af hensyn sagens karakter anså det for relevant at anbringe den pågældende i forhørscele indtil sagen forelå yderligere oplyst. Det fremgår imidlertid som nævnt ovenfor at der ikke skete yderligere undersøgelser idet sagen umiddelbart blev overgivet til politiet. Jeg henviser til direktoratets udtalelse og mine bemærkninger nedenfor.

Endelig har arresthuset vedrørende den konkrete sag ikke kunnet svare på om bestemmelsen i disciplinærstrafbekendtgørelsen § 3, stk. 3, har været iagttaget, men har (alene) generelt oplyst at indsatte altid mundtligt bliver gjort bekendt med grunden til forhørsceanbringelsen. Jeg henviser også herom til direktoratets udtalelse nedenfor og mine bemærkninger derefter.

Direktoratet har anført følgende:

”Efter direktoratets vurdering måtte det allerede den 1. august 2001 - som følge af den anførte faste praksis - have stået klart, at sagen ville blive overgivet til politiet og dermed ikke kunne antages at medføre ikendelse af strafcelle. Direktoratet finder det på den baggrund beklageligt, at der blev truffet beslutning om anbringelse i forhørscelle. Direktoratet finder det endvidere beklageligt, at der ikke er gjort notat om, hvem der traf afgørelsen om anbringelsen, og om den skete underretning af arrestforvareren, ligesom det er beklageligt, at det ikke er muligt at konstatere, hvorvidt den indsatte (før den 2. august 2001) blev orienteret om begrundelsen for anbringelsen og fik lejlighed til at udtale sig. Direktoratet har gjort arresthuset bekendt med dette.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvilke undersøgelser, der "nødvendigjorde forhørscelleanbringelse", har arresthuset anført, at "sagens karakter, fund af 17,2 g hash" begrundede anbringelsen. Direktoratet går ud fra, at arresthuset hermed sigter til kollusionsfaren i perioden fra den 1. august 2001 til den pågældendes afhøring og erkendelse den 2. august 2001. Direktoratet har ingen bemærkninger hertil.

Det er direktoratets opfattelse, at kravet om, at anbringelsen i forhørscelle skal være nødvendig af hensyn til 'gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærsagen', kan være opfyldt, såfremt sagens faktiske omstændigheder kun kan afklares, hvis den indsatte ikke har adgang til fællesskab (eventuelt indtil afhøring af den indsatte har fundet sted), f.eks. fordi den indsatte ellers vil kunne påvirke eventuelle vidner jf. herved disciplinærstrafvejledningens punkt 3.”

Jeg er enig med direktoratet i at det som følge af den anførte praksis ved forhørscelleanbringelsen måtte have stået klart at der ikke ville ske straffcelleanbringelse, men overgivelse af sagen til politiet, og at det på denne baggrund er beklageligt at der blev truffet beslutning om anbringelse i forhørscelle.

Jeg er ligeledes enig i at det er beklageligt at der ikke er gjort notat om hvem der traf afgørelsen om anbringelsen, og om den skete underretning af arrestforvareren, samt at det ikke er muligt at konstatere hvorvidt den indsatte (før den 2. august 2001) blev orienteret om begrundelsen for anbringelsen og fik lejlighed til at udtale sig, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 3. Jeg har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med sin opfattelse.

Jeg har ingen bemærkninger til det af direktoratet generelt anførte hvorefter "kravet om, at anbringelsen i forhørscele skal være nødvendig af hensyn til 'gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærsagen'", som anført i disciplinærstrafvejledningens punkt 3, "kan være opfyldt såfremt sagens faktiske omstændigheder kun kan afklares, hvis den indsatte ikke har adgang til fællesskab (eventuelt indtil afhøring af den indsatte har fundet sted), f.eks. fordi den indsatte ellers vil kunne påvirke eventuelle vidner" (kollusionsfaren). Selv om der ikke er foretaget andre undersøgelser end afhøring af den indsatte, kan betingelsen om "gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærstraffen", jf. straffuldbyrdelseslovens § 71, stk. 1, således være opfyldt.

Ligesom direktoratet går jeg ud fra at arresthusets begrundelse for forhørsceleanbringelsen i det konkrete tilfælde (sagens karakter) sigter til denne kollusionsfare for så vidt angår perioden fra den 1. august 2001 til den pågældendes afhøring og erkendelse den 2. august 2001. Heller ikke jeg har bemærkninger til at arresthuset fandt at der var en sådan kollusionsfare, men jeg henviser til det nedenfor anførte.

Efter straffuldbyrdelseslovens § 71,stk. 1, kan der ske forhørsceleanbringelse hvis der er begrundet mistanke om at en indsat har overtrådt bestemmelser "der må antages at medføre strafcelle som disciplinærstraf". Det er dog samtidig en betingelse at forhørsceleanbringelse er nødvendig af hensyn til gennemførelsen af undersøgelser i sagen (eventuelt blot afhøring af den indsatte). Der er således to betingelser der begge skal være opfyldt før der kan ske forhørsceleanbringelse.

Med hensyn til det konkrete tilfælde har direktoratet ikke fundet førstnævnte betingelse opfyldt idet det efter direktoratets vurdering allerede den 1. august 2001 – som følge af arresthusets faste praksis – måtte have stået klart at sagen ville blive overgivet til politiet og dermed ikke kunne antages at medføre ikendelse af strafcelle. Direktoratet har som nævnt på denne baggrund fundet det beklageligt "at der blev truffet beslutning om anbringelse i forhørscele".

For en ordens skyld bemærker jeg at jeg går ud fra at direktoratets udtalelse (samlet) skal forstås sådan at der – som følge af at førstnævnte betingelse i straffuldbyrdelseslovens § 71, stk. 1, ikke var opfyldt – ikke har været tilstrækkeligt grundlag for forhørsceanbringelse i den konkrete sag, uanset at den anden betingelse var opfyldt. Jeg foretager mig herefter ikke mere vedrørende forhørsceanbringelsen i det konkrete tilfælde.

Arresthuset oplyste som nævnt i sin udtalelse at afgørelsen om anbringelse i forhørscele i arrestforvarerens fravær var truffet af det tjenestegørende personale, og at arrestforvareren blev orienteret herom den følgende dag. Arresthuset henviste til sagsfordelingsmeddelelsen pkt. III, A 4. Denne sagsfordelingsmeddelelse er arrestinspektørens meddelelse af 28. juni 2002 om den daglige sagsfordeling mellem arrestinspektøren og arrestforvareren hvoraf det fremgår at afgørelser om (blandt andet) anbringelse i forhørscele (fra dette tidspunkt) træffes af arrestinspektøren. Da meddelelsen er udfærdiget efter den konkrete sags behandling, var den ikke gældende ved behandlingen af denne sag. Som nævnt i min endelige rapport s. 46 og s. 80, fremgik det af de dagældende interne regler at sager vedrørende ”disciplinære sanktioner m.v., herunder erstatning og undvigelse”, skulle ”forelægges” for arrestinspektøren, mens området i øvrigt som udgangspunkt skulle varetages af arrestforvareren. Det fremgår ikke hvad ”m.v.” dækkede over bortset fra at erstatning og undvigelse var omfattet heraf. Det fremgår således ikke om disciplinære ”sanktioner” også omfattede forhørsceanbringelse. Forhørsceanbringelse kan imidlertid ikke betragtes som en sanktion. Arresthusets henvisning i udtalelsen til mig til at afgørelsen ”[i] arrestforvarerens fravær” var truffet af det tjenstgørende personale, synes (da også) at angive at kompetencefordelingen var anderledes før udsendelse sagsfordelingsmeddelelsen, men henvisningen til denne meddelelse synes samtidig at angive at der er tale om en stadfæstelse af gældende praksis. Hvis det forholder sig sådan at arrestinspektøren også før udfærdigelsen af denne meddelelse var den kompetente person (i kraft af at sagen skulle forelægges for arrestinspektøren der i så fald reelt havde kompetencen i sagen), går jeg ud fra at underretningen af arrestforvareren er sket ”til videre foranstaltning” til arrestinspektøren, jf. instruks af 25. juni 2002 som arresthuset har vedlagt kopi af. Denne instruks vedrører fremgangsmåden i tilfælde hvor personalet har truffet en afgørelse der hører under arrestinspektørens kompetence. Det fremgår heraf bl.a. at der i så-

danne tilfælde skal ske underretning af arrestforvareren ”til videre foranstaltning” (til arrestinspektøren).

Det fremgår ikke om arrestforvareren efter at han blev underrettet, forelagde sagen for eller underrettede arrestinspektøren.

Jeg foretager mig dog ikke mere vedrørende dette forhold. Jeg henviser også til at der nu er udsendt nye regler hvoraf det klart fremgår hvem der har kompetencen til at træffe afgørelse om forhørsceanbringelse, og at der er udsendt en instruks til personalet om fremgangsmåden i tilfælde hvor afgørelse træffes af det tilstedeværende personale.

Jeg bad tillige arresthuset om at oplyse om et tillæg til arrestinspektørens meddelelse om kompetencefordelingen var udsendt. I bekræftende fald bad jeg om en kopi heraf hvis det afveg fra det foreliggende udkast.

Arresthuset har vedlagt meddelelsen der er dateret 28. juni 2002 og erstatter den tidligere meddelelse af 13. december 1993.

Jeg har noteret mig at der nu er udsendt nye retningslinjer vedrørende kompetencefordelingen.

Ad punkt 8.2.2. Sagsbehandlingstiden

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvorfor der i et konkret tilfælde gik 16 dage fra anholdelsen af den indsatte der var udeblevet efter udgang, før der blev truffet afgørelse i sagen. Det fremgik ikke af sagen hvornår den indsatte returnerede til Arresthuset i Hillerød.

Arresthuset har oplyst at arresthuset ikke kan erindre hvorfor der gik 16 dage fra anholdelsen, til der blev truffet afgørelse i sagen. Arresthuset beklager dette og oplyser at det ikke er normal praksis at der går så mange dage inden afgørelse i sagerne træffes.

Direktoratet har udtalt at direktoratet er enig i at det er beklageligt at det ikke fremgår hvorfor der gik 16 dage fra anholdelse til der blev afholdt forhør. Direktoratet har noteret sig at det ikke er normal praksis i arresthuset at der går så lang tid inden afgørelse i sagerne træffes.

Jeg er enig i at det er beklageligt at det ikke er muligt at afklare hvorfor der gik så lang tid før der blev afholdt forhør i sagen. Også jeg har noteret mig at det ikke er normalt at der går så lang tid.

Ad punkt 8.2.4. Partshøring mv.

For så vidt angår de sager der var behandlet efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6, var der anvendt en standardblanket (et forlæg) hvorpå der øverst er anført ”Afgørelse”. Jeg tilkendegav at denne formulering umiddelbart gav indtryk af at der ved forlægget allerede var truffet en afgørelse, hvilket ikke i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 1, hvorefter institutionen skal underrette den indsatte om hvilken afgørelse institutionen ”agter” at træffe.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om afgørelse reelt var truffet (træffes) inden meddelelsen til den indsatte (ved forelæggelse af blanketten til afkrydsning).

Jeg henstillede tillige til arresthuset at ændre blanketten så det udtrykkeligt fremgår at der er tale om en afgørelse som institutionen ”agter” at træffe. Jeg bad om underretning når det var sket. Jeg bemærkede i den forbindelse at det vil kunne være hensigtsmæssigt samtidig at gengive bestemmelsen i § 6, stk. 2, nr. 1, på bødeforlægget, f.eks. nederst på siden. Jeg henstillede samtidig til arresthuset at gengive (citere) bestemmelsen i § 6, stk. 2, nr. 2.

Arresthuset har oplyst at blanketten kommer fra direktoratets "Klientsystem", og at blanketten således er udarbejdet af direktoratet.

Direktoratet har anført følgende:

”...

Siden tidspunktet for ombudsmandens inspektion i oktober 2001 er der sket en omfattende gennemgang af Klientsystemets forhørsdel.

Således er overskriften ændret til 'bødeforelæg', og det fremgår af udskriftens tekst, at den indsatte '...efter sagsfremstillingens ordlyd har gjort sig skyldig i ..'. Den indsatte bliver endvidere gjort bekendt med, at han har mulighed for at udtale sig i sagen, hvis han ikke kan erkende sig skyldig. Endvidere er bestemmelsen i bekendtgørelsens § 6, stk. 2 gengivet på blanketten.”

Jeg tager til efterretning at der er tale om et paradigma som direktoratet har udfærdiget, og at det efterfølgende er ændret i klientsystemet. Jeg beder om en udskrift af dette paradigma.

Ad punkt 8.2.7.2. Indholdet af notatet

Jeg henstillede til arresthuset at rette standardteksten i bødeforlæggene der henviste til henholdsvis fuldbyrdelsesbekendtgørelsen og varetægtsbekendtgørelsen, således at der henvises til de nugældende regler. Jeg bad arresthuset om at underrette mig når teksten var rettet.

Direktoratet har henvist til det under punkt 8.4.2. anførte om at standardteksten er rettet ”således at der ikke længere (som standard) er mulighed for at henvise til fuldbyrdelsesbekendtgørelsen”. Direktoratet har ikke omtalt varetægtsbekendtgørelsen.

Jeg går ud fra at det paradigma der anvendes i sagerne vedrørende varetægtsarrestanter, også er ændret, men for en ordens skyld beder jeg direktoratet oplyse herom. Det tilføjes at jeg er opmærksom på bekendtgørelse nr. 399 af 17. maj 2001 om ændring af bekendtgørelse

om ophold i varetægtsfængsel der ophæver nogle, men ikke alle, bestemmelser i varetægtsbekendtgørelsen, herunder ikke bekendtgørelsens § 18.

Ad punkt 8.2.8. Vejledning om klageadgang og domstolsprøvelse

Jeg bad arresthuset om oplysning om hvorvidt der var givet klagevejledning i bødeforlægs-sagerne.

Arresthuset har oplyst at vejledningen i de anførte to sager er sket mundtligt. Arresthuset beklager at det ikke er sket skriftligt, og at der ikke er gjort notat om hvorfor notatpligten ikke er overholdt.

Direktoratet har udtalt at direktoratet er enig i arresthusets beklagelse. Direktoratet har noteret sig at arresthuset vil sørge for at reglerne herom for fremtiden bliver overholdt.

Jeg tager det oplyste til efterretning. Det tilføjes at bødeforlæg ikke er afgørelser i forvaltningslovens forstand før de vedtages af den de retter sig til, og at der derfor ikke skal gives klagevejledning i forbindelse med udstedelse af et sådant forlæg. Det fremgår imidlertid af disciplinærstrafbekendtgørelsens § 8, stk. 2, der også omfatter sager der behandles efter bekendtgørelsens § 6, at notatet i sagen bl.a. skal indeholde oplysning om at den indsatte er orienteret om muligheden for at klage til direktoratet og om fristen herfor (nr. 5 og 6). For så vidt angår fristen, drejer det sig dog kun om sager vedrørende dømte da straffuldbyrdeelseslovens § 111, stk. 2, alene vedrører dømte.

Til orientering for Arresthuset i Hillerød kan jeg oplyse at jeg i sagen vedrørende min inspektion af Arresthuset i Sønderborg har bedt direktoratet om en udtalelse vedrørende spørgsmålet om angivelse af klagefrist ved afgørelser i disciplinærsager over for varetægtsarrestanter.

Jeg har henvist til at straffuldbyrdelseslovens § 111, stk. 2 (som nævnt) alene gælder for dømte, og at jeg forstår disciplinærstrafbekendtgørelsens § 1, stk. 2, hvorved reglerne i straffuldbyrdelsesloven er gjort anvendelige for varetægtsarrestanter sådan at der hermed sigtes til lovens kapitel 11 (og ikke tillige til kapitel 22).

På s. 70-71 i min endelige rapport vedrørende Arresthuset i Hillerød udtalte jeg kritik af at det ikke er oplyst om klagefristen i to sager der vedrører varetægtsarrestanter. For så vidt angår den ene sag, er der en henvisning hertil på s. 76.

Idet jeg henviser til min anmodning om en udtalelse i sagen vedrørende Arresthuset i Sønderborg, beklager jeg denne kritik som jeg således trækker tilbage.

Ad punkt 8.2.9. Oplysning til den indsatte om politianmeldelse

Jeg antog at der i en bødeforlægssag hvor der blev inddraget 17,2 gram hash som blev ”overgivet” til kriminalpolitiet i Hillerød, skete politianmeldelse for forholdet (også henset til mængden). Det fremgik af sagen at den indsatte blev orienteret om denne overgivelse, men ikke om at der samtidig blev indgivet politianmeldelse i sagen. Jeg bad arresthuset om at oplyse om den indsatte blev orienteret herom, og om der i så fald var gjort notat herom i den indsattes journal.

Arresthuset har beklaget at der ikke på den indsattes journal er noteret noget om politianmeldelsen. Denne fremgår således kun af nogle vedlagte rapporter hvoraf den ene er underskrevet af indsatte selv, der således har været vidende om sagens overdragelse til politiet.

Direktoratet har udtalt at direktoratet er enig i at det er beklageligt at der ikke er gjort notat om politianmeldelsen på den indsattes journal.

*Jeg er enig i at det er beklageligt at der ikke i den indsatte's journal er gjort notat om at den indsatte er **orienteret** om politianmeldelsen.*

Punkt 9. Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger som jeg har bedt om, tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Punkt 10. Underretning

Denne rapport sendes til arresthuset, Politimesteren i Hillerød, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Inspektionschef
Lennart Frandsen